

Minimální mzda poroste automaticky a každý rok. Maláčová chce, aby byla polovinou průměrného příjmu

21. 8. 2018

Lidé s nejnižšími příjmy se mohou těšit na to, že jim v příštích letech porostou mzdy. Automaticky a každý rok. Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) chce, aby se od roku 2020 minimální mzda počítala jako polovina průměrné mzdy předloňského roku. Ekonomové však upozorňují, že vývoj minimální mzdy by se neměl opírat o dva roky starou minulost.

Automatický výpočet minimální mzdy je součástí chystané novely zákoníku práce. "Postupně bychom se měli dostat k cíli padesát procent průměrné mzdy. Je to věc vyjednávání a hospodářského rozvoje," uvedla Maláčová.

V současné době je minimální mzda 12 200 korun, což je asi 40 procent ze mzdy průměrné. Pokud novela zákoníku projde, mohla by být v roce 2020 minimální mzda přes 16 tisíc korun.

Mzda jako vládní téma

Vláda Andreje Babiše (ANO) v programovém prohlášení uvádí, že připraví závazná pravidla pro předvídatelný růst minimální mzdy. Za minulé vlády vzniklo předsevzetí, že se nejnižší výdělků budou držet na úrovni 40 procent z průměrné mzdy. Tuto úroveň považují zaměstnavatelé za maximální přijatelnou, pro odbory je však dle jejich slov dlouhodobě neudržitelná.

Ekonom České spořitelny Michal Skořepa říká, že myšlenka pro automatické stanovení minimální mzdy je cesta správným směrem. "Je ale samozřejmě třeba pečlivě zvážit konkrétní parametry tohoto pravidla. Výše minimální mzdy by se určitě neměla opírat pouze o minulý vývoj," uvedl Skořepa.

Poukazuje na to, že minimální mzda by měla aspoň částečně vycházet z ekonomické prognózy na další období. Podle Skořepy však zároveň vzniká otázka, kdo a jak bude prognózu tvořit, měla by to být politicky zcela nezávislá instituce. "Nabízí se například centrální banka, ale tím by se její prognóza stala politicky velmi citlivou, takže by se kvůli tomu mohla centrální banka ocitnout pod politickým tlakem," míní ekonom České spořitelny. Úskalí počítání mzdy z dva roky starých ukazatelů může ukázat jednoduchý příklad. Ve zmíněném roce 2020 by se počítala z letošních průměrných platů, které jsou kolem 30 tisíc korun. Česká národní banka přitom před pár dny snížila odhad ekonomického růstu na další období. Podnikatelé tak za dva roky na šestnáctitisícové minimální mzdy vůbec nemusí mít.

Zástupci zaměstnavatelů říkají, že nejsou proti zvyšování minimální mzdy. Chtějí však, aby její výpočet vycházel z aktuálních ekonomických výsledků a ukazatelů a nepodléhal momentálním politickým potřebám nebo návrhům odborářů. "Plošné uzákonění nárůstu na padesát procent průměrné mzdy rozhodně nepodporujeme. Tak jako nejsou podniky ve stejné kondici, tak nelze zvyšovat minimální mzdu všem stejně," uvedl vedoucí tajemník Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR Jan Zikeš.

Podle něj by vláda měla vytvářet lepší podmínky pro zaměstnavatele i zaměstnance především v reformě školství s podporou technických oborů. Poukazuje také na potřebu lepších podmínek pro inovativní programy a aplikovaný výzkum. To jsou oblasti, které podpoří výrobu s vyšší přidanou hodnotou.

Ministryně Maláčová na dotaz, jak se vypořádá s kritikou, že minimální mzda nebude spojená s aktuálním stavem ekonomiky, uvedla, že je to na delší debatu a odkázala HN na tiskového mluvčího.

Pro ministryni průmyslu a obchodu Martu Novákovou je návrh Maláčové nepřijatelný. "Vláda tento návrh zatím neprojednala, já podporuji, aby bylo zákonem nastaveno pravidlo zvyšování minimální mzdy. Vzhledem k tomu, že pocházím z podnikatelského prostředí, je pro mne 50 procent neakceptovatelných," sdělila HN.

Není ani jasné, jak se k návrhu postaví vláda, premiér Andrej Babiš (ANO) na zaslaný dotaz nereagoval. Místopředseda vlády Jan Hamáček (ČSSD) plán označil za adekvátní. "Minimální mzda by se konečně odpoutala od hranice chudoby," uvedl.

To je však nepřijatelné i pro Unii zaměstnavatelských svazů. Ta chce udržet minimální mzdu na současné úrovni 40 procent mzdy průměrné. Výkonný ředitel unie Vít Jásek upozorňuje na to, že nový návrh způsobí enormní tlak na navýšení všech mezd napříč sektory. "Na to ale naše ekonomika nemá. Mzdy nelze zvyšovat plošně na základě nějakého politického manýru," uvedl Jásek s tím, že příjmy se mají zvedat podle aktuální ekonomické situace.

S návrhem souhlasí odbory, pro které není současný čtyřicetiprocentní podíl dále přijatelný. Uvedl to předseda Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula s tím, že konečná verze algoritmu výpočtu minimální mzdy musí vzejít z jednání se zaměstnavateli a s vládou.

Zdroj: ihned.cz